

**НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ**

РІШЕННЯ № 416

06.03.2020

м. Київ

Протокол № 9

Про внесення змін до Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України

Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада) від 02.04.2008 № 652 іноземну програму «RTVI» (має юрисдикцію Великої Британії) було включено до Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України.

Ретрансляцію іноземної програми «RTVI» було тимчасово припинено (терміном на шість місяців; рішення Національної ради від 06.09.2018 № 1378) у зв'язку із неодноразовими порушеннями частини другої статті 6, статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», частини першої статті 28 Закону України «Про інформацію», статті 15-1 Закону України «Про кінематографію».

Однак, за результатами моніторингу в період з 04.02.2019 по 24.02.2019 в контенті іноземної програми «RTVI» неодноразово було зафіксовано наявність порушення частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (Не допускається використання телерадіоорганізацій для трансляції аудіовізуальних творів (фільмів, телепередач, крім інформаційних та інформаційно-аналітичних телепередач), одним із учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці, оприлюдненого на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв. При цьому учасником аудіовізуального твору вважається фізична особа, яка брала участь у його створенні під власним ім'ям (псевдонімом) або як виконавець будь-якої ролі, виконавець музичного твору, що використовується в аудіовізуальному творі, автор сценарію та/або текстів чи діалогів, режисер-постановник, продюсер), а саме:

з **04.02.2019 по 07.02.2019** (о 14:00) зафіксовано трансляцію фільму «Чудотворець» («Марс Медиа», Росія, 2014), 8 серій, за участі особи, яку внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці – Ф. Бондарчука;

09.02.2019 (о 17:00) зафіксовано трансляцію фільму «Общая терапия 2» («Амедиа», Росія, 2010), 2 серії, за участі особи, яку внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці – Б. Ключова;

09.02.2019 (о 18:50) зафіксовано трансляцію фільму «Высоцкий. Спасибо, что живой» («Дирекция кино», Росія, 2010), за участі особи, яку внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці – С. Безрукова;

з **14.02.2019** по **15.02.2019** та з **18.02.2019** по **19.02.2019** (о 14:00) зафіксовано трансляцію фільму «Петр Лещенко. Все, что было» («Централ Партнершип», Росія, 2013), 8 серій, за участі особи, яку внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці – А. Мерзлікіна;

23.02.2019 (об 11:00) зафіксовано трансляцію мультфільму «Бобик в гостях у Барбоса» («Союзмультфильм», СРСР, 1977), за участі особи, яку внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці – О. Табакова.

Окрім того, упродовж зазначеного періоду у передачі «На троих» фіксувались порушення вимог частини першої статті 28 Закону України «Про інформацію» (Інформація не може бути використана для закликів до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини), оскільки у висловлюваннях гостей програми неодноразово містилися заклики до порушення територіальної цілісності України та розпалювання ворожнечі, зокрема:

14.02.2019 передача «На троих» (о 07:00), ведучі програми Олексій Пивоваров та Тихон Дзядко, гість студії - Наталія Поклонська.

Наталію Поклонську ведучим було представлено в ефірі «RTVI», а також зазначено у титрах як депутата Державної думи Російської Федерації. Постановою Верховної Ради України від 20 вересня 2016 року № 1527-VIII «Про Заяву Верховної Ради України «Про невизнання Україною легітимності виборів до Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації сьомого скликання, їх результатів і правових наслідків та, відповідно, складу, повноважень, актів та рішень Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації сьомого скликання» було постановлено не визнавати легітимність виборів до Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації сьомого скликання, їх результатів і юридичних наслідків та, відповідно, складу, повноважень, актів та рішень Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації сьомого скликання.

Тихон Дзядко - *Давайте сменим тему. Запись из вашего твиттера: «Вчера встретились со съёмочной командой фильма «Ополченочка». Как понятно из дальнейшей записи, фильм снимается где-то на территории самопровозглашенной «ЛНР». Кого вы там играете?»*

Наталія Поклонська - *Я играю себя.*

Олексій Пивоваров - *Большая роль? Расскажите подробней.*

Наталія Поклонська - *Нет, у меня буквально минуточки три-четыре. Вообще сюжет фильма про ту ужасную, безобразную ситуацию на Донбассе,*

эту войну страшную. Вынужденно три девушки идут в ополченцы, они «ополченочки» и защищают Донбасс.

Тихон Дзядко - И вы одна из ополченочек?

Наталія Поклонська - Нет, я не ополченочка. Я приехала четвертой, но не ополченочкой, а Натальей Поклонской, как символ «крымской весны», как символ восстановления справедливости, мира в Крыму. Такое восприятие у людей. Ассоциативно идет со мной восприятие «крымская весна». Понятно почему. Вот я приезжаю на Донбасс.

Я, действительно, туда приезжала как раз, у меня была командировка: я забирала деток Луганска и Донецка, которые нуждались в операции в Москве. 38 детей мы забирали и везли в Москву для того, чтобы в Тушинской больнице и в других специализированных больницах провели определенные операции. В этот момент, когда я была в Луганске, перед встречей с детьми, с родителями, с Министерством здравоохранения, я снялась в этом фильме.

Буквально час этих съемок. Была большая пресс-конференция. Я приехала по сюжету как символ «крымской весны», мне Грэм Филиппс... Там есть журналист такой Грэм Филиппс...

Тихон Дзядко - Это журналист из Англии, который очень много работает на востоке Украины. Он блогер скорее.

Наталія Поклонська - Да. И они спрашивают: что я увидела здесь на Донбассе, как я характеризую... все такое жизненное? Я говорила совершенно не по сценарию, просто свои слова. Для меня это было сложно. Потому что, когда мы первый раз сняли первый дубль, думаю: «Ну, слава Богу, все. Все хорошо». Потом режиссер подъезжает на этой своей штуке, которая ездит, и говорит: «Все отлично, все замечательно, все прекрасно, а теперь второй дубль!» И все с самого начала. Я-то своими словами говорила. То есть это все с самого начала раз 20 надо было повторить. Очень интересно. Фильм хороший. Конечно, есть сцены... Ой, жуткие, но этого не выбросишь.

По поводу жутких сцен немного отвлекусь, я заключала сделку с нашим террористом в Крыму, который пытался взорвать здание прокуратуры и меня. Он установил взрывное устройство. Это было в 2015 году. Мы его арестовали, он сейчас отбывает наказание. Но мы с ним (я как прокурор республики и он) заключили сделку: он рассказывал о тех преступлениях, которые не известны нам и были совершены на территории Донбасса. Я хочу сказать, что когда зрители увидят фильм «Ополченочка», там будут ужасные сцены, но они даже рядом не стояли с тем ужасом, который происходил на самом деле на Донбассе.

Тихон Дзядко - Там идет война.

Олексій Пивоваров - Да, как раз хотел спросить, вам же знакомо выражение «правда одного окопа»? Это значит — правда только одной стороны. Когда идет война, как мы все знаем, у каждого своя правда. Если я правильно понимаю, этот фильм как раз о правде одной стороны. То есть там все будет однозначно, я правильно понял?

Наталія Поклонська - Там правда людей оставшихся, выживших, мирного населения, мам, родителей, которые не могут ребенка отправить в школу и сидят с ними в подвалах, деток, у которых на глазах погибли родители. Искалеченные судьбы. Вот эта правда.

Тихон Дзядко - Если я правильно понимаю вопрос Алексея, то суть в том, что по другую линию фронта есть тоже дети, которые не могут пойти в школу, у которых погибли родители...

Наталія Поклонська - Нет-нет, по другую линию фронта нет детей, которые не могут пойти в школу. Дело в том, что захватывают Донбасс. Они пришли на Донбасс, чтобы поменять идею.

Тихон Дзядко - Снаряды летают по обе стороны.

Наталія Поклонська - Дело в том, что ВСУ (Вооруженные силы Украины) отвоевывают часть Донбасса.

Тихон Дзядко - У меня вопрос сейчас не политического свойства. Речь не об этом. Речь о том, что погибшие среди детей есть и по эту, и по ту сторону фронта, к сожалению. В этом фильме речь идет только про тех, кто находится по эту линию фронта?

Наталія Поклонська - Я вам отвечу цитатой господина Порошенко. Он сказал так: «Наши дети будут ходить в школу, а их дети будут сидеть в подвалах».

Тихон Дзядко - Да Бог с ним с Порошенко, мы сейчас говорим с Натальей Поклонской.

Наталія Поклонська - Я говорю, кто воюет... Воюет Украина в лице сегодняшних руководителей, Порошенко и другие его подельники, преступники. С кем они воюют? С ополченцами. Ополченцы сегодня на Донбассе — это вторая сторона окопа. Вот кто погибает? Погибают мирные люди.

Тихон Дзядко - Насколько мы знаем, погибают и те, и те, и еще и российские военные тоже.

Олексій Пивоваров - Мы помним, что в момент Майдана вы находились в Киеве. Как вы вернулись в Крым? В какой момент?

Наталія Поклонська - В Крым я вернулась уже после того, как нас, к сожалению, наши командиры без предупреждения оставили. Уехал наш генеральный прокурор Виктор Павлович Пшонка, и Виктор Федорович Янукович уехал. Мы остались одни. Прокуратуру нашу захватили. Начали сразу проводить некую такую люстрацию. Я уже рассказывала, когда обвиняемый пришел с автоматом... Потом представили нам нового исполняющего обязанности генерального прокурора Махницкого.

На представлении этого генерального прокурора исполняющим обязанности президента Украины Турчиновым кто-то из наших сотрудников, молоденький паренек, наверное, юрист третьего класса, поднял руку и говорит: «Можно, я тоже скажу?» Вышел за трибуну и начал читать стихотворение про «Небесну сотню» и про Майдан, что это «Револуція гідності» и тому подобное. В конце сказал, что очень ждали они этот переворот, наконец-то коррупционеров снесли, наконец-то пришли

нормальные люди к власти, слава Украине. И из зала: «Героям слава!» И все хлопают, поднимаются.

Я сижу, смотрю на своих коллег, с которыми мы дежурили на Майдане по преступлениям, с которыми мы дела возбуждали по госперевороту, в том числе и против Яценюка и остальных этих товарищей. Некоторые тоже остались сидеть и обомлели, но практически весь зал встал под этот фашистский лозунг. Вот тогда я для себя поняла (я сидела в форме), что мне стыдно. Я эту форму не могу надеть, потому что у меня деды воевали против фашистов. Мне стало так противно. Я понимаю: ну, все. Вот проработала, прослужила — и все. Я больше не буду....

Національна рада неодноразово зверталася до дистриб'ютора телеканалу «RTVI» в Україні ТОВ «Сонар» (вих. № 17/461 від 13.03.2017 та № 16/195 від 18.04.2017) та правовласника іноземної програми «RTVI» BRENROSE LIMITED, директор Б. Баум (далі – правовласник), з листами-застереженнями (вих. № 22/24 від 02.08.2017) щодо зафіксованих порушень Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України. Дистриб'ютор повідомив правовласника про можливі наслідки протиправного демонстрування аудіовізуальних творів (копію листа від 22.03.2017 № 055 було надано Національній раді).

Генеральний директор ТОВ «Сонар» О.Б. Пігін повідомляв Національну раду, що відповідну інформацію було доведено до правовласника (вих. № 16/3254 від 12.05.2017 та № 16/5363 від 07.09.2017).

У листі правовласника (вих. № 19/16 від 10.05.2017) зазначено про те, що достатньою умовою для ретрансляції своєї програми на території України він вбачає відповідність свого контенту виключно вимогам Конвенції, оскільки вважає, що норми міжнародного права мають вищу юридичну силу, ніж норми законів України, однак запевнив про свої наміри у подальшому намагатися дотримуватись чинного законодавства України.

Крім того, генеральний директор ТОВ «Сонар» О.Б. Пігін (вих. № 16/6695 від 01.12.2017) повідомляв Національну раду про те, що підтримує позицію Національної ради відносно вжиття дієвих заходів до «RTVI» та не заперечує щодо прийняття рішення про вилучення з Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України, іноземної програми «RTVI», оскільки стан справ з приведення ефіру іноземної програми «RTVI» до вимог чинного законодавства України не змінився.

У цьому ж зверненні ТОВ «Сонар» повідомляло Національну раду про припинення з 01.01.2018 подальшої співпраці з правовласником до моменту приведення змісту іноземної програми «RTVI» до вимог чинного законодавства України, про що дистриб'ютор поінформував операторів та провайдерів України.

До того ж, до Національної ради неодноразово надходили скарги громадян стосовно передач, які мають ознаки мови ворожнечі, закликів до порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості,

розпалювання міжетнічної ворожнечі, що свідчить про наявність ознак порушення вимог українського законодавства та Європейської конвенції про транскордонне телебачення.

У зв'язку з вищевикладеним, рішенням Національної ради від 06.03.2019 № 288 було визнано, що зміст іноземної програми «RTVI» (юрисдикція Великої Британії) не відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України. Цим рішенням до Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України, внесено такі зміни: продовжити на один рік (до 07.03.2020) термін тимчасового припинення ретрансляції іноземного телеканалу «RTVI» на території України.

З метою з'ясування стану дотримання іноземним телеканалом «RTVI» вимог Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України регулятор здійснив моніторинг програмного наповнення вказаного вище каналу.

За результатами моніторингу в період 24.02.2020-01.03.2020 в контенті іноземної програми «RTVI» неодноразово було зафіксовано наявність порушення частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (Не допускається використання телерадіоорганізацій для трансляції аудіовізуальних творів (фільмів, телепередач, крім інформаційних та інформаційно-аналітичних телепередач), одним із учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці, оприлюдненого на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв. При цьому учасником аудіовізуального твору вважається фізична особа, яка брала участь у його створенні під власним ім'ям (псевдонімом) або як виконавець будь-якої ролі, виконавець музичного твору, що використовується в аудіовізуальному творі, автор сценарію та/або текстів чи діалогів, режисер-постановник, продюсер), а саме:

з 24.02.2020 по 28.02.2020 (о 17:00; з повтором у вівторок, середу, четвер, п'ятницю о 05:00) зафіксовано трансляцію фільму «Выстрел» (студія «Русский проект», Росія, 2015), 10 серій, за участі особи, яку внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці – Володимир Меньшов;

27.02.2020 (19:00-20:00) та 28.02.2020 (07:00-08:00) зафіксовано трансляцію передачі «На троих» за участі особи, яку внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці – Микола Цискаридзе;

01.03.2020 (о 17:00) зафіксовано трансляцію фільму «Куприн. Фильм 3. Поединок» (студія «Русский проект», Росія, 2013), 4 серії, за участі особи, яку внесено до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці – Михайло Пореченков.

Крім того, за результатами моніторингу в період з 24.02.2020 по 01.03.2020 в контенті іноземної програми «RTVI» було зафіксовано наявність порушення статті 28 Закону України «Про інформацію» (Інформація не може бути використана для закликів до повалення конституційного ладу, порушення

територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини), а саме: 01.03.2020 (16:30-17:00) зафіксовано трансляцію передачі «Редакция. Специальный репортаж» (про російських вчених), під час якої була показана карта світу із позначенням Криму як території Росії (примітка: час показу в файлі: 6:35-6:45).

Отже, керуючись нормою статті 28 Європейської конвенції про трансграничне телебачення, згідно з якою жодне з положень цієї Конвенції не заважає Сторонам застосовувати суворіші й детальніші правила порівняно з тими, які передбачені в цій Конвенції, до програмних послуг, що транслює телемовник, зроблено висновок, що зафіксовані в контенті іноземного телеканалу «RTVI» систематичні порушення частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», частини першої статті 28 Закону України «Про інформацію» свідчать про невідповідність змісту цієї іноземної програми вимогам статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та про наявність підстав для порушення питання щодо припинення ретрансляції програмної послуги, яка не відповідає національному законодавству країни, на території якої здійснюється така ретрансляція.

Необхідно врахувати, що до Національної ради надійшов лист від «Brenrose Spain S.L.» (вх. № 19/27 від 18.02.2020) з інформацією про зміну правовласника іноземного телеканалу «RTVI» та його юрисдикції: була юрисдикція Королівства Великої Британії, стала юрисдикція Королівства Іспанії.

Королівство Іспанії та Україна підписали Європейську конвенцію про трансграничне телебачення. Відтак, встановлені факти порушення порядку демонстрування аудіовізуальних творів на телеканалі «RTVI» мають очевидний, серйозний і тяжкий характер, призводять до виникнення складних громадських проблем, тривають більше двох тижнів після повідомлення про них, відповідно до частини другої статті 24 цієї Конвенції, Сторона, яка здійснює прийом, може тимчасово припинити ретрансляцію програмної послуги, яка порушує Конвенцію.

Розглянувши вищевказану інформацію, керуючись Постановою Верховної Ради України від 27.01.2015 № 129-VIII щодо визнання Російської Федерації державою-агресором, Постановою Верховної Ради України від 20.09.2016 № 1527-VIII стосовно невизнання Україною легітимності виборів до Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації сьомого скликання, їх результатів і правових наслідків та, відповідно, складу, повноважень, актів та рішень Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації сьомого скликання, частиною другою статті 24, статтею 28 Європейської конвенції про трансграничне телебачення, частиною другою статті 6, частиною другою статті 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», частиною першою статті 28 Закону України «Про інформацію», статтями 17 та 24 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», Національна рада

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що зміст іноземної програми «RTVI» (має юрисдикцію Королівства Іспанії) не відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України.

2. Внести до Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України, такі зміни: вилучити іноземну програму «RTVI».

3. Виконання цього рішення покласти на управління представників Національної ради, управління контролю та аналізу телерадіомовлення, управління ліцензування, юридичне управління, відділ зв'язків зі ЗМІ, громадськими організаціями та діяльності суспільного мовлення.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національної ради Ю. Зіневича.

Перший заступник голови

/підпис/

Ольга ГЕРАСИМ'ЮК

Відповідальний секретар

/підпис/

Олександр ІЛЬЯШЕНКО